

Отворено клизалиште

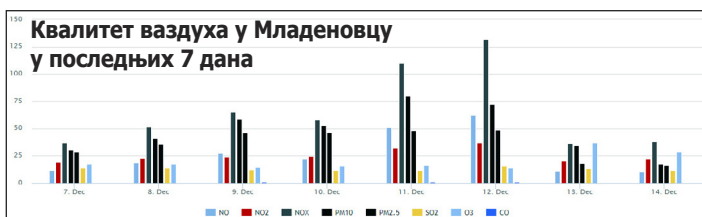
Општинска изборна комисија градске општине Младеновац обавештава бираче који нису у могућности да гласају на бирачком месту на изборима за народне посланике Народне Скупштине и одборнике Скупштине града Београда, расписаним за 17. децембар 2023. године (услед тешке болести, старости или инвалидитета), да могу да гласају ван бирачког места, а на подручју које обухвата бирачко место. Пријаву за гласање ван бирачког места бирачи подносе тако што телефонским путем о томе обавештавају Општинску изборну комисију најраније 72 часа пре дана гласања, а најкасније до 11,00 часова на дан гласања (17. децембар 2023. године).

Пријава за гласање ван бирачког места може се поднети и бирачком одбору на дан одржавања избора (17. децембар 2023. године) до 11,00 часова. Пријава за гласање Општинској изборној комисији:

- 15. децембар 2023. (петак) од 8,00 - 20,00 ч. на телефон број 8241-697
- 16. децембар 2023. (субота) од 8,00 - 20,00 ч. на телефон број 8241-645
- 17. децембар 2023. (недеља) од 6,00 - 11,00 ч. на телефон број 8241-645

Комеморација на Варовницама

страница 3

Савети за пољопривреднике

Исхрана преживара крмним биљем

страница 5

Како честице ПМ 2.5 могу да утичу на трудноћу

страница 7

И би младеновачка фудбалска јесен

страница 8

Одбојка - Прва лига Србије
Убедљив пораз од
Косовске Митровице - 3:0

Кошарка - 1. МСЛ лига Центар 1
Победа „на мишиће“
против Житко Баскета

Рвање
Још 11 медаља за рваче

страница 9

СМЕШТАЈИ - МЛАДЕНОВАЦ
063/310-205

Заштита животне средине

Тема заштите животне средине је у фокусу НАЛЕД-а од 2018. године, када је уз подршку Немачке развојне сарадње и компанија Горене и Соса-Солa НВС покренут први пројекат у овој области са циљем да се унапреди управљање електричним и електронским отпадом у Србији. На иницијативу бројних компанија, локалних самоуправа и удружења из чланства, крајем 2019. године НАЛЕД оснива Савез за заштиту животне средине, у чијој оснивачкој повељи се наводи да заштита животне средине треба да заузме високо место на лествици приоритета како државе, тако и привреде и грађана, и да целокупно друштво треба да се укључи како би се направио помак. Заједно са члановима и партнерима, НАЛЕД је потом обезбедио подршку за низ пројеката усмерених на побољшање услова за сакупљање и рециклажу различитих токова отпада.

Главни проблеми које је Савез идентификовао су неодрживи модели финансирања пројеката у области заштите животне средине (Зелени Фонд је угашен и још увек није пронађена његова алтернатива), непрецизно дефинисане накнаде за коришћење јавних добара и недостатак података у вези са изворима загађења. Поред тога, управљање отпадним водама је неефикасно, технологија пречишћавања застарела, а увођење нових система се одлаже јер захтева велика инвестициона улагања. Градске и општинске управе немају довољно капацитета да би успешно одговориле на све изазове који се пред њих законима постављају. Проблем је и то што прописи Србије још увек нису у потпуности усклађени са прописима Европске уније у области заштите животне средине. Загађење ваздуха у Србији је и 20 пута веће него у земљама Европске уније, а приходи од еко-такси и накнада недовољно се улажу у решавање проблема.

Боља политика еко-такси и накнада

Како би се предузећа подстакла да смање негативан утицај на животну средину, НАЛЕД заговара увођење виших накнада за велике загађиваче, проширење броја штетних гасова који се опорезују и измену система подстицаја. Ове препоруке су и део Анализе успешности фискалних инструмената у смањењу загађења, чија би потпуна примена обезбедила додатних 18,5 милиона евра у буџету за улагање у заштиту животне средине, док је Савез припремио и нацрт анализе обрачуна еколошких пореза и накнада са препорукама за унапређење система, као и препоруку за одрживо решење за Зелени фонд (у оквиру Сиве књиге за 2021).

Стаклени отпад

Процењује се да сваки грађанин на тржиште годишње пласира око 51 килограм амбалажног отпада, а значајан проценат чини стаклени амбалажни отпад за који у Србији не постоје капацитети за потпуну прераду. Док чланице ЕУ рециклирају 70% стаклене амбалаже годишње, у Србији је тај удео тек 48% - а кључни разлози су недовољан број контејнера, непознавање бенефита рециклирања и непостојање рециклажних погона у земљи због чега стаклена амбалажа мора да се извози у Хрватску или Бугарску. Зато највећи део искоришћеног стакла у Србији заврши на депонијама или илегалним сметлиштима, где је стаклу потребно више од 5.000 година да се разгради.

Како би се успоставио одрживи систем за третирање потрошене стаклене амбалаже, НАЛЕД спроводи регионални пројекат „Управљање стакленом амбалажом на Западном Балкану“ кроз који је додано 300.000 евра за првих 600 контејнера у Нишу, Сомбору, Крагујевцу и Варварину који су део неопходне инфраструктуре за правилно управљање стакленим амбалажним отпадом. Пројекат се такође спроводи у Северној Македонији и Босни и Херцеговини.

Отпад од хране

У Србији се према проценама годишње баца око 247 хиљада тона хране, односно око 30-40 кг по становнику. Само у домаћем угоститељском сектору годишње се накупи око 40 хиљада тона отпада од хране, а последице његовог одлагања на депоније су велике јер ос-

лобађа велике количине гасова са ефектом стаклене баште, попут угљен-диоксида и метана.

Кроз пројекат „Управљање отпадом од хране у Републици Србији“ НАЛЕД ради на јачању свести свих произвођача отпада од хране о одговорном управљању овим отпадом, као и едукација инспекција на ову тему. Кроз пројекат је припремљен Нацрт правилника који би обавезао све установе које дневно стављају у промет више од 50 obroka, попут ресторана, болница и студентских домова, да примењују посебно разврставање овакве врсте отпада. Због велике погођености угоститељског сектора КОВИД кризом заговарање је одложено за крај 2021.

Батерије и сијалице као опасан отпад

Циљ пројекта „Повећање стопе рециклаже за батерије и сијалице у Републици Србији“ је да у наредних неколико година повећа стопу рециклаже овог опасног отпада за 20% - пројекат предвиђа постављање контејнера за њихово одлагање на одабраним факултетима Београдског универзитета и у јавним установама Града Крагујевца. Према подацима Агенције за заштиту животне средине, у Србији се годишње рециклира око 100 тона сијалица, што је тек 10% укупне количине увезених сијалица. У 2020. години на рециклажу у Немачку је извезено свега 17.173 килограма отпадних батерија, а према незваничним подацима, сваки грађанин Србије годишње искористи килограм батерија. И једне и друге се најчешће одлажу у контејнере за комунални отпад, а затим доспевају на депоније, где због високе токсичности доводе до загађења околине и лако могу доспети у ланац исхране. Зато батерије, као и сијалице, спадају у опасан отпад који представља значајну претњу за животну средину и здравље људи.

Циркуларна економија

У Србији се годишње произведе 12 милиона тона отпада од којих се чак 10 милиона ни на који начин не третира и загађује животну средину. Док више од 80% укупног отпада креирају рударство и енергетика, постоји и више од два милиона тона комуналног отпада који најчешће завршава на депонијама, а могао би да буде поново употребљен у производњи или за добијање зелене енергије.

Развој циркуларне економије, који би између остalog подразумевао и поновно коришћење отпада насталог у процесу производње или након употребе производа, у Србији би отворио и до 30.000 нових радних места. То је процена ефеката Програма за увођење циркуларне економије до 2023. који је предложио НАЛЕД, уз подршку GIZ DKTI, са фокусом на боље искоришћење отпада од хране, амбалажног и електронског и електричног отпада.

Отпадне воде

Према последњим подацима Уједињених нација две трећине светске популације живее у земљама које ће погодити несташица воде до 2025. године. Република Србија пречишћава само 5 - 10% отпадних вода, а више од 50% индустријских постројења у Србији не пречишћава отпадне воде, јер нису у функцији.

Студија стања у области управљања отпадним водама израђена је као део активности у оквиру пројекта Јавно приватни дијалог за развој који спроводи НАЛЕД у сарадњи са Еколошком организацијом Зе и Мрежом инспектора, а финансира USAID. У оквиру пројекта израђен је Водич за пречишћавање отпадних вода, који обухвата опис свих активности приликом планирања и изградње постројења за отпадне воде, као и процес извештавања о отпадним водама. Пречишћавање отпадних вода има све већу улогу јер се на планети све више смањује количина питке воде. Зато је вредност ресурса који штитимо виша него обично, а потреба да се они сачувају већа него икада.

(Младеновачки глас у сарадњи са НАЛЕД-ом)

Чувамо сећање на јунаке

Комеморација на Варовницама

Све је почело наредбом Врховне команде да се напусти Београд и да се трупе одбране Београда повуку на Варовнице и ту организује одбрана десног крила и залеђа главних снага на западном фронту. Трупе су 1. децембра запоселе положаје на линији Варовнице - Сибница - Космај. Напуштање престонице навело је команданта Балканске војске Аустроугарске монархије, Оскара Поћорек да пробије овај фронт и нападне српске снаге с леђа. Зато је од држање војске на Варовницама зависио успех свих даљих операција. На Варовницама су непријатеља чекали слабо опремљени трећепозивци, од којих је већина имала преко 50 година. Међутим, благовремено су ископани ровови и утврђени артиљеријски положаји, па је надмоћнији непријатељ спремно дочекан. Непријатељ је у зору 8. децембра започео одлучујући, али како се показало узалудан напад. На Варовницама и шумама Космаја водиле су се крваве борбе, у којима су се истакли трећепозивци, а о жестини сукоба говори и назив једне варовничке падине - Касапско брдо. Догађаји су се брзо одвијали. Непријатељска 5. армија хитала је према Младеновцу са циљем да изврши удар у позадину српских армија. На тој линији фронта налазиле су се по квалитету и опремљености најслабије српске снаге. Пуковник Јован Ивковић, командант варовничког одсека, потпуковник Антоније Милошевић и Душан Туфегџић, заповедници космајског одсека спремно чекали надирање непријатеља. Војвода Радомир Путник наредио је Тимочкој дивизији I позива да се што пре упуту према Младеновцу. Тако је тежиште борби у оквиру Колубарске битке почело да се преноси према Варовницама и Космају.

Српски ратници су се 7. и 8. децембра жестоко одупирали надмоћнијем непријатељу на брдима Варовница и шумама Космаја. Најжешће борбе водиле су се на Варовницама 8. децембра али непријатељ није успео да пробије одбрану. Добро укупани српски борци нанели су велике губитке непријатељским снагама. Као и сваке године Младеновчани са пуно љубави и пијетета обилазе Варовнице и на пригодној комеморацији сећају се подвига својих дедова.

Пре почетка званичне церемоније полагања венаца и цвећа свештеници Архиепископског намесништва младеновачког су одслужили парастос поинулима ратницима на Варовницама. Венце и цвеће су положили Министарство одбране и војска Србије, градска општина Младеновац, Друштво за неговање традиција ослободилачких ратова Србије 1912-1918, Савез потомака ратника Србије 1912 - 1920, Општински одбор УБ-

НОР-а, Удружење бораца рата 1990 - 1998, Међуопштинска организација слепих и слабовидних Младеновац и Сопот. О Варовничком боју говорио је и председник градске општине Младеновац Владан Глишић: „Битка на Варовницама је имала велику улогу у току Колубарске битке а да су пали ратници, сељаци из овога краја отишли у легенду и вечност. - Обележавамо један од најзначајнијих и пресудних догађаја у историји нашег града. Сећамо се подвига наших предака, хероја Првог светског рата и одајемо почаст свим борцима и цивилима који су положили своје животе на олтар отаџбине, за одбрану Младеновца и Србије. На овом месту и брдима око нас исписане су неке од најсветлијих страница херојства и одважности српског војника, вештине ратовања, тактике и стратегије српског војног руководства. Ту се најбоље видело ко је и од чега саздан и какав траг оставља за собом у вечности. Велики рат је период највећег јунаштва које сваког од нас испуњава поносом јер смо сви ми потомци неког из те генерације која је поред највећег исказивања херојства поднела и највеће жртве”, рекао је Глишић. У уметничком делу програма пригодне песме написане у славу Српских ратника из Великог рата извели су ученици Основне школе „Коста Ђукић” из Младеновца.

Жељко Мушавцић

Мост у МЗ Селтерс

У Месној заједници „Селтерс”, на иницијативу грађана, изграђен је мост који спаја улице 20. октобра и Хајдук Вељкова, у делу потока Алинац, притоке реке Луг. Мештанима је сада омогућен бржи и лакши приступ до својих домова и пољопривредних земљишта, будући да су раније морали да иду заобилазним путем.

Златна значка за Бранка Милорадовића

Бранко Милорадовић добитник је 48. Златне значке Културно-просветне заједнице Србије за дугогодишњи допринос развијању културних делатности - за несебичан, предан и дуготрајан рад. Милорадовић је аутор два Лагунина издања: „Београдска мумија”, која је награђена „Доситејевим пером” 2015. године за најбољу књигу за децу, и романа „Земља Сновија”. „Београдска мумија” је магична авантура која нас води на невероватно путовање кроз време, на којем главни јунак Оги има задатак да исправи неправде из прошлости, али и да реши велики проблем у свом животу. „Земља Сновија” доноси причу о чувеном археологу професору Хацићу коме се лекари боре за живот. Да би преживео, он мора да се суочи са самим собом и посети земљу Сновију. Док поред његовог кревета седи његов син Арса, професор Хацић уз помоћ девојчице Пеле одлази на духовно путовање у чудесно пространство испуњено митским бићима. Милорадовићу је награда уручена у Народном позоришту у Београду.

Овај број штампан је уз помоћ средстава добијених на конкурс ГО Младеновац за суфинансирање медија у 2022. години. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту, нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

Безбедност у саобраћају Деца су безбедна испред школа

Сви смо барем једном били сведоци неке саобраћајне незгоде, или чак несреће, која нам се уреже у памћење за цео живот. Живот деце нема цену, а бахатих возача најчешће има на сваком ћошку, чак и у зони школа где би требало максимално поштовати прописе и ограничење брзине. Услед високе фреквенције улица у Ковачевцу и Кораћници где се налазе две Основне школе, уређена је зона крајем лета 2022. године. Школе „Живомир Савковић“ у Ковачевцу, односно „Коста Ђукић“ у Кораћници, се налазе на државним путевима и захтевале су промене. Услед честих пријава грађана који су забринути за своју децу, саобраћај је успорен, а брига је нестала. Постављена је комплетна ограда за пешаке, постављени су мерачи брзине и комплетно нова вертикална сигнализација. На самом крају радова је урађена и хоризонтална сигнализација у сарадњи са ЈП „Путеви Србије“. Све школе у младеновачким насељима су добиле нови изглед који ће родитељима пружити неопходан мир, а деци ужитак док су у школи. Иначе, сви ми који пратимо саобраћајне прилике око предшколских и школских установа можемо изразити своје задовољство јер за протеклих десет година ни једно дете није страдало у саобраћајним несрећама испред школа. Томе су свакако допринела и едукативна предавања наших еминентних стручњака праћена познатим глумцима, певачима и аниматорима, „Пажљивко“ екипа других ентузијаста посетили наше школе. Комисија за безбедност саобраћаја сагледала је сва критична места, а локална самоуправа је издвојила значајна средства како би се обезбедио простор око школе и мeste где ученици користе аутобус као превозно средство од куће до школе, односно на стајалиштима градског превоза. У плану је да се настави акција „Шта знаш о саобраћају“, некада врло популарна, а и многи родитељи укључили су се и дали своју подршку акцијама да се ученици осећају сигурно и безбедно у зони школа. Зато молимо још једном возаче: поштујте светлосну сигнализацију и ограничење брзине очитано на дисплеју семафора, тиме ћете сачувати животе најмлађих пред којима је будућност.

Жељко Мушавцић

Временске прилике и безбедно одвијање саобраћаја

Зима нам је пред вратима, а са њом и велики број хладних дана, дана у „минусу“ под ледом и снегом. Због тога нам је за што безбедније одвијање саобраћаја од виталног разумевања утицаја временских прилика на коловозни застор. Све врсте падавина, али и ниске и високе температуре различито утичу на промену величине пријањања између точкова возила и коловозног слоја.

Појава влаге и повећана влажност ваздуха на коловозу смањују добру могућност пријањања точкова. Уколико таквим условима придодемо и ниске температуре ваздуха за час долази до поледице. Појава местимичне клизавости за многе возаче представља препреку на путу на коју нису спремни или не знају како да реагују. Уколико се, пак, са друге стране, током вожње не осећате удобно и сигурно, не либите се да узмете и неки додатни час, није срамота.

Високе и ниске температуре: Високе и ниске температуре значајно утичу на коловозни застор јер могу довести до топлења површинске

маске, што даље доводи до стварања колотрага који дестабилизује кретање возила. Веома је битно на време да се уоче промене на путу како би се донела права одлука, а која се односи на мере које је потребно предузети да би се одржала безбедност у управљању возилом. Такође, би требало да имате реалан став о својим психофизичким способностима, али и да правилно оцените техничке могућности вашег возила. Због појаве колотрага, изненадних препрека, али и смањене видљивости возачи морају да промене режим своје вожње. Те промене се односе првенствено на смањење брзине, степена преноса, промену начина руковања командама, али и на нагло кочење, нагле промене, нагле заокрете точка управљача и сл. **Вожња по снегу и снежним вејавицама:** Метеороозиза наредне дане предвиђају снежне падавине а за вожњу по снегу потребно је да поседујете зимску опрему. Пахуљице снега знају да буду веома иритантне, али и да крију мноштво скривених опасности. Тако оне рефлектију светлост назад, лепе се на ветробран, и самим тим ометају поглед возача. Не само да је видљивост смањена, а пут клизав, него је и пријањање између пнеуматика и коловоза смањено. Зауставни пут је и до три пута дужи, а уколико снег на коловозу заледи и дужи. Зато чак и најмање окретања управљача или смањење брзине може дестабилизovati вашег четвороточкаша. Када се пријањање између пнеуматика и коловоза прекине, ваше возило ће почети да клизи. Када се тако нешто деси чак и најмањи тренутак непажње је довољан да се изгуби контрола над возилом. Нису све деонице пута исто клизаве. Приликом чишћења снега, он углавном остаје уз ивицу коловоза тако да се ствара лед. Када наиђемо на такав део пута смањите брзину, не правите нагле покрете. Пошто је и зауставни пут дужи брзину вашег возла регулишите тако да буде веће одстојање од возила испред. Посебну пажњу усмерите на низбрдице, где због леда и снега може доћи до проклизавања и заносења. Кад наиђете на низбрдицу морате да укључите нижи степен преноса и да кочите мотором а никако радном кочицом. Уколико, пак, дође до заносења возила прекините све радње које су довеле до његовог заносења, искључите гас и не кочите. Управљач окрените у смеру заносења, затим смањите на нижи степен преноса, и полако се вратите у жељени смер. Вожња по поледици Први знак вожње по поледици јесте лагано окретање точка управљача. Уколико нас поледица изненади смањите број обртаја мотора, не кочите панично. Ако возило клизи точак управљача окрените у смеру клизања. Ако задњи точкови клизају улево управљач лагано окрените улево, то нема логике али једини је излаз. Задржите папучицу квачила до пола. Када возило крене лагано пуштајте квачило до краја. Постепено додајте гас. Срећан пут.

Ж. М.

Наредна година у знаку обележавања 75 година шаха у Младеновцу

Председник Градске општине Младеновац, Владан Глишић, угостио је представнике Шаховског клуба „Лилама“ Младеновац, који наредне године обележава 75 година постојања. Глишић је честитао управи клуба предстојећи јубилеј истичући да је реч о сјајном колективу који бележи изванредне резултате, те да ће општина наставити и даље да пружа сву неопходну помоћ овом клубу. Истакао је да је клуб „Лилама“ покренуо школу шаха у вртићима и да се нада да ће та идеја бити проширена и у школама како би се што више деце опробало у овој игри. У години јубилеја, Младеновац ће бити домаћин два велика такмичења у шаху – Отвореног кадетског турнира и Републичког школског такмичења, који ће окупити више од 2000 деце из целе Србије. На предлог председника општине тим поводом биће урађена монографија, која ће обухватити историјат и развој овог клуба, а чију израду ће подржати општина.

Председник Шаховског клуба „Лилама“ Драган Ђорђевић изразио је захвалност Градској општини Младеновац на изузетној сарадњи, а пре свега председнику Глишићу наводећи да препознаје потребе клуба. Поводом 75 година шаха у Младеновцу, Глишићу је уручена посебна плакета за подршку у развоју клуба, док је плакета Градској општини Младеновац уручена члану Већа задуженом за спорт Дејану Нинковићу. Пријему су присуствовали и Никола Бајовић, члан управе клуба, Бранко Тадић, велемајстор, тренер Катедске репрезентације Србије и Ивана Пријовић, тренер подмлатка клуба.

Савети за пољопривреднике

Исхрана преживара крмним биљем

Основну храну за овце представљају кабаста волуминозна хранива. Зелена хранива са ораница имају значајну улогу у систему исхране свих врста домаћих животиња, јер омогућавају да се интензивном обрадом произведу велики приноси квалитетне сточне хране. За интензивну сточарску производњу кабаста хранива се највећим делом производе на ораницама. Крмно биље се производи као главни усев или међуусев, те поред немерљивог значаја за исхрану преживара оно је веома битно и за успостављање правилног плодореда у ратарској производњи. При изради редоследа сетве за плодород, у ратарству је потребно водити рачуна да се смењују културе које захтевају плићу обраду земље са онима које захтевају дубљу обраду земље, што би значило да је потребно смењивати ратарске културе које имају добро развијен коренов систем са онима који имају мање развијен. Такође је потребно да се смењују биљке које се сеју у густом склопу са биљкама које се гаје у ширем склопу засада, као што је потребно да се смењују и коренасте ратарске културе са лиснатим културама. Веома је битно да се биљке које су подложне нападању истих болести и штетних инсекта не сеју узастопно, већ да се током њиховог гајења направи временски размак. Крмне биљке су битна ставка и за органску производњу, посебно легуминозе. Ове биљке би требале да покривају око 30% земљишта које се користи у систему плодореда у сваком тренутку. Сеју се у доста густом склопу, на тај начин се поправља присуство азота, сузбијају се коровске биљке и смањује број штеточина.

Најзначајније врсте крмног биља, са роковима сетве – скидања, које се користе код нас су: - Луцерка: Може се сејати у два рока: 1. пролећна сетва (половина III); 2. До половине IX. Скида се у 4 - 5 откоса од почетка маја до краја септембра. - Сточни грашак: Може се сејати у два рока годишње - у јесен и

у пролеће. У јесењем року сеје се озими сточни грашак, обично средином септембра или најкасније почетком октобра. Пролећна сетва обавља се што раније (крај фебруара, почетак марта). Скида се од половине априла до краја јуна. - Црвена детелина: Сетва се обавља у рану јесен почетком септембра и пролеће почетком марта до краја априла. Скида се у 2 - 4 откоса током године. - Уљана репица и крмна уљана репица (перко): Стижу у рано пролеће. Оптимални рок сетве у нашим условима је 1. до 20. септембар. - Соја: Сетва половином априла, а жетва у зависности од сортимента од краја августа до половине октобра. - Кукуруз: Сетва 10. - 25. IV или по скидању житарица у јулу, за производњу силаже или зелене масе за исхрану стоке. - Раж, јечам и овас: Сетва од 20. IX до 10.X. Скидање у зависности од намене од половине IV до краја VI. - Сирак и суданска трава (због отпорности на сушу и високих приноса све се више користе у исхрани преживара): Сетва у последњој декади априла за производњу силаже или 15.V до 15.VI у пострној сетви за производњу сена, сенаже или зелене масе. - Чичока се може гајити као једногодишња и као вишегодишња култура: Добро подноси сушу и ниске температуре. На истом месту остаје годинама, зато се не препоручује садња у плодороду, јер га је тешко искоренити. Даје велике приносе зелене масе, а може се сејати и на слабијим земљиштима.

Д-р инж.Оливер Јасишењски, ПСС Београд

Од 1. јануара 2024. г. ступа на снагу Закон о архивској грађи.

Законски, сва папирна архива мора да буде дигитализована.

Ми смо младеновачка радња која стручно и квалитетно обавља посао дигитализације.

Позовите нас да се договоримо о сарадњи! **061/60-80-202**

Кажем ја себи...

Агенција за просјачење (6)

„Понављање је мајка наука“

Једна моћна Агенција за просјачење користила би овој земљи и целом региону, пошто смо се намерачили да будемо економски центар овог дела света. Долазе нам разни економски стручњаци из међународних финансијских организација, дају нам позитивне оцене о нашим реформама, храбре нас да истрајемо у томе. Успут би да погледају, колико се то Кинези или Руси, утрпавају у овај део Европе, који они сматрају својим двориштем, или још боље речено, својим буњиштем, на којем не могу да се шепуре петлови који нису њихови.

Њихови стручњаци, преко ових приватних образовних установа, лансирају и некакве нове економске термине, на којима им економисти школовани у раније време, по мало заведе јер они за њих нису знали. Наши студенти који су раније учили живећи у домовима, а лета проводили на радним акцијама, по мало са тугом, гледали су на телевизији или филмовима како амерички студенти, лако завршавају студије, уз мноштво факултативних предмета и како их памте, не по томе што су били студенти генерације, већ што су играли у рагби тиму за факултет.

Копирајући њих, који уместо израза „светска привреда“ кажу „светска трговина“ усвојило смо мноштво израза и маркетиншких трикова, који су нашем ондашњем моралу били непримерени. Уместо снижења цена роба у трговини, јер је прошла сезона или је рок трајања при крају и треба исту продати у регуларном времену, користе се до сада у економији непознат узраз „акција“. Све се своди на то да вам увале нешто, што је иначе било по цени и квалитету, непримерено. Успут, ако се упецате на „акцију“ купићете и нешто што сте раније запазили мада вам у том тренутку и није потребно.

Трговци воле да кажу да су партнери са својим верним потрошачима, али користе сваки тренутак да их преваре. Написаће на сваком артикулу цену, уместо 100 динара, 99,99. Дакле, то није 100 динара. Ону једну пару никада вам неће вратити, нису ни им-

али намеру сем да вас доведу у заблуду, односно да вас преваре и то су партнерски односи.

* * *

Посебна је прича око куповине техничких производа који подлежу гаранцији. Наша разна удружења потрошача не могу да се носе са овејаним белосветским преварантима. Њихов лоби је врло јак. Раније се нису могли продавати технички уређаји ако нису обезбеђени сервиси у гарантном року. У прошлости Младеновца, познато је да тржишни инспектор Лапатанов, забранио једној фабрици продају фрижидера јер су каснили са поправкама. Сутрадан је стигао аутобус са мајсторима. Сада никога не интересује ако на гарантном листу не пише где је сервис, а ако то не напоменете продавцу, рећи ће вам да се обратите њему ако се нешто деси. А када се то деси, за годину дана, често наиђете на затворена врата јер је радња угашена.

* * *

Најешим се када неки млади министар каже да треба унапредити привреду и пољопривреду. Учио сам да је пољопривреда део привреде, да представља привредну грану као индустрија. Пољопривреда има пољопривреду, а изгледа да привреда нема производ. За производ смо учили да је то нешто где је уложен рад, сировина и енергија, што се може опипати (сем струје) и може се извагати, измерити.

Сада, ови, млади нови, мондијалистички стручњаци са подрумским факултетима доказују супротно. Јесте ли већ чули како вам банкарски кажу да нуде своје нове производе, како вам исто кажу у осигуравајућим кућама, да и они имају нове производе?! Молим вас, ко је још видео да Кркобабић нешто производи? Дакле, имамо нову привреду без производа и производње. Примерено томе, ево и мога доприноса „новој науци“ уместо превазиђених Закона и принципа дијалектичког материјализма, нудим нове анти-принципе:

1. Нико ништа не ради а производња расте
2. Производња расте а нигде ничега нема (видљивих производа)
3. Нигде ничега нема а сви имају све
4. Сви имају све а сви незадовољни
5. Све незадовољни и сви гласају - ЗА.

Драјослав Жика Обрадовић

Витамини А и Е могу да начине штету вашем организму

Суплементи као што су витамини А и Е могу да учине вишете штете организму него што му донесу користи, показали су истраживања. Стручњаци истичу да је већа вероватноћа да ће витамини растворљиви у мастима изазвати нежељене ефекте ако се конзумирају у великим дозама. **Витамини нису „магичне“ пилуле:** Постоји много додатака исхрани који користе људима са специфичним недостацима или одређеним здравственим стањима, али истраживања показују, а стручњаци потврђују, да неки синтетички витамини могу да донесу више штете него користи. Људи увек траже ту „магичну“ пилулу која ће им обезбедити одлично здравље, али дијететски суплементи то једноставно нису јер користе често не превазилазе ризике. То не значи да неке групе људи не морају да додају неке хранљиве материје у одређеном периоду свог живота само што не треба узимати све витамине за које се само мисли да су потребни.

Различито се понашају у организму витамини растворљиви у води и они који се растварају у мастима: Уопштено говорећи, не предложимо употребу витаминских суплемената осим ако не постоји посебан разлог за то. Овај савет посебно се односи на витамине растворљиве у мастима, јер хранљиве материје растворљиве у води и масти различито се апсорбују у телу. Витамини растворљиви у води, који укључују витамин Ц и свих 8 витамина Б, растварају се, обрађују и метаболишу брзо у телу и не чувају се, не складиште се за каснију употребу. Вишак витамина растворљивих у води излучује се урином. Зато витамини А и Е захтевају више опреза од других. С друге стране, хранљиви састојци растворљиви у мастима - витамини А, Д, Е и К складиште се у јетри и масном ткиву у целом телу како би се касније користили. Иако то помаже у стварању залиха витамина Д током летњег периода како би се надокнадило мање излагања сунчевој светлости током зимских месеци, то такође значи да се ови витамини могу акумулирати до потенцијално токсичних нивоа. Из тог разлога постоје смернице за безбедност горњег толерантног нивоа уноса (UL) како би показале максималну количину одређених витамина који се могу безбедно конзумирати без штетних ефеката по здравље. Витамини растворљиви у мастима имају нижи горњи толерантни ниво уноса у поређењу са витаминима растворљивим у води, наглашавајући потребу за опрезом приликом њиховог конзумирања. Међу четири витамина растворљива у мастима, стручњаци кажу да витамини А и Е захтевају више опреза од других.

Mr Ph Биљана Мушавцић

О ваздуху који удишемо

Како честице ПМ 2.5 могу да утичу на трудноћу

Да ли сте знали да ПМ2.5 честице могу да утичу на здравље Ваше бебе чак и пре него што се она роди? У студији су истраживачи истражили везу између мајчиног излагања према ПМ2.5 и преваленције аутистичног спектра поремећаја (Autism spectrum disorders – ASD).

Здравље детета од 0 до 9 месеци обично зависи од онога што ради трудна мајка. Већина мајки зна да избегава уобичајене забрањене ствари у трудноћи – да не пуше, не пију и не узимају одређене лекове док су трудне.

Али већина жена не зна да удисање загађеног ваздуха може такође да нанесе штету њиховим бебама, чак и пре него што се роде. Из тог разлога, они не носе маске за заштиту од загађеног ваздуха, па чак и када то раде оне користе хируршке маске које нису ефикасне против ПМ2.5.

Пошто су ПМ2.5 честице веома малог пречника, могу продриети кроз ћелије растућег фетуса узрокујући развојну болест звану аутистични спектар поремећаја – Autism spectrum disorders (АСД).

Иако научници тврде да гени играју улогу у преваленци АСД-а, све веће загађење ваздуха би требало да брине мајке будуће деце. Да бисте заштитили бебу од АСД-а, приликом трудноће морате носити ефикасну маску против загађења ваздуха.

Научна истраживања показују да загађење ваздуха може изазвати АСД код ваше бебе.

Научници су 1989. започели студије о утицају честица у нерођену деце. Учесници у студији била су деца рођена између 1990. и 2002. групе америчких медицинских сестара која живе у различитим деловима САД-а.

Од деце рођене у овом периоду њих 245 је имало АСД, а 1522 није имало АСД. Већина деце која су имала АСД живела су у подручјима близу аутопута, где је веће загађење ваздуха пореклом од моторних возила. Научници су такође могли да закључе да највећи ризик лежи у излагању током трећег триместра трудноће.

Научници су приметили следеће симптоме код деце која су погођена овом болешћу:

* Неуротоксичност – или оштећење нервног ткива растућег фетуса

* Оксидативни стрес – или немогућност ћелија тела да се боре против слободних радикала (или познатије као детоксикација)

* Оштећење митохондрија – митохондрије производе енергију неопходну за мождане и телесне функције

* Оштећење имуног система новорођенчади

Шта можете учинити, поготово ако живите у веома загађеном подручју?

Нивои ПМ2.5 честица у ваздуху и даље варирају од „нездравог“ до „врло нездравог“, а понекад иду и до „хазардног“. Број превремено оболелих и умрлих од болести изазваних загађењем ваздуха и даље су у порасту. Да не помињемо, рак је сада све више присутан код деце. Новине Telegraph су известиле у октобру 2014. о случају осмогодишње кинескиње која је најмлађа особа дијагностикована са канцером плућа у Кини. Можда ћемо чути још сличних случајева у будућности, посебно уколико људи наставе да шетају носећи погрешне маске.

Будућице сигурни да сте Ви и Ваше дете заштитени од загађења тако што ћете носити Н95 или још боље Н99 сертифициране маске.

Кључно решење за мајку или будућу мајку јесте потреба за набавком ефикасних маски за заштиту од загађења ваздуха како би заштитиле себе и децу. Чињеница је да хируршке маске или већина других маски које купите у продавници нису ефикасне против честица. Такође, ако доста времена проводите у затвореним просторима, покушајте да поставите пречистач ваздуха у просторије у којима се налази дете, такође избегавајте и забраните пушење у тим просторијама и не проветравајте уколико су нивои загађивача напољу превисоки.

ПМ2.5 вредности можете пронаћи у извештајима квалитета ваздуха неких градова. Сазнајте шта оне значе и зашто би требало да пратите њихове вредности.

Према Члану 19 из Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (“Сл. гл. РС”, број 11/10, 75/10 и 63/13) Републике Србије, у 2020. години гранична вредност изложености за суспендоване честице ПМ2.5 износи 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, док толерантна вредност износи 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. У наставку текста можете пронаћи табелу са здравственим ефектима и превентивним мерама које се односе на концентрације ПМ2.5 честица у току 24 часа.

ПМ2.5 представља честичне материје (particulate matter – ПМ) које имају пречник мањи од 2.5 микрометара, што значи да су око 3% пречника људске длаке.

ПМ2.5, честице ове категорије су толико мале да могу бити виђене само микроскопом. Оне су мање од ПМ10 честица – величине 10 микрометара и такође се називају финим честицама, које у одређеним условима могу бити виђене и голим оком. ПМ2.5 честице су четири пута мање од ПМ10 честица.

Када би требало да носите маску против загађења ваздуха?

Када су нивои ПМ2.5 и ПМ10 честица високи препорука је да носите маску, али не хируршку јер она неће помоћи, већ филтер/нано маску (која поседује Н99 или бар Н95 сертификат).

При коликом нивоу АQИ је потребно носити маску? Ово зависи од неколико различитих ствари и да ствар буде још компликованија, ови нивои варирају од државе до државе. Светска здравствена организација (СЗО) је испитала да су безбедне дозе ПМ2.5 честица у оквиру од 24 часа приближно 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Свако прекомерно излагање од овог у периоду од 24 сата може довести до озбиљних респираторних и плућних проблема, па чак и канцера.

У следећем броју:

Аерозагађење и кадиоваскуларни систем

О „најсјореднијој“ најважнијој ствари на свеју

И би младеновачка фудбалска јесен

Уобичајено као и у свим сегментима живота тако и у спортском, тачније фудбалском да се на крају календарске године своде рачуни и сумирају утисци. Ако је веровати историјским списима, локалним хроничарима фудбалских дешавања, али прогледати и кроз прсте у штуре и у великој мери недатиране догађаје онда годишњи осврт носи и посебну тежину јер ће ОФК Младеновац званично закорачити у stoleће постојања. Није остало много времена до тренутка кад ће се бројке и званично поклопити подсећајући да је протекло пуних сто година од преименовања М.С.К (Младеновачки спортски клуб) у М.С.К „Војвода Катић“ који је касније мењао име у „Јединство“ да би након фузије са другим младеновачким клубом „Металцем“ у августу 1962. године заживело данашње под којим се такмичи у Зонској лиги Београда.

Јесењи део првенства актуелне такмичарске сезоне у конкуренцији шеснаест клубова завршен је на осмом месту са 22 бода. Забележен је исти број победа као и пораза (по седам) уз један нерешен исход и гол разлику 30:18. Чак четворица фудбалера постигла су по 4 поготка (Крстић, Костић, Миловановић и Максимовски), три пута мреже противничких голмана затресли су Николић, Јанковић и Ђорђевић, капитен Матејић је био егзекутор два пута, док су допринос у ефикасности дали Стојановић, Стевановић и Марковић са по једним постигнутим голом.

Тридесетогодишњи Дарко Матејић „кривац“ је због податка вредног фудбалске пажње и респекта, како од саиграча тако и противничких фудбалера, јер се мало ко може похвалити да је током плусезоне започео свих 15 утакмица и на терену провео чак 1348 минута.

Да није замењен у 88. минуту на утакмици 5. кола одиграној у Жаркову имао би одигране све дуеле са пуном минутажом током првог дела првенства.

Треба подсетити и то да је клуб од септембра без председника јер је Стефан Срећковић поднео оставку на шта су, пре свега, утицали резултати који нису били у равни са зацртаним жељама што је Срећковић образложио саопштењем у којем је између осталог стајало:

„Обавештавам све чланове Управног одбора и Скупштине клуба да, с обзиром на лоше резултате и разне опструкције да се у клубу уради нешто добро, подносим званичну и неопозиву оставку. Поред свега, имам много приватних обавеза, а вођење клуба од мене захтева много времена и посвећености. У наредном периоду сам замолио да комплетан списак уложених средстава од управе достави јавности на увид. Сматрам да је клуб доста изашао из финансијске кризе, многе ствари су поправљене и клуб не дугује никоме ништа и сматрам да је светла будућност испред ОФК Младеновца. Унапред желим пуно среће будућем председнику клуба“.

Сви који су пратили дешавања на Селтерсу, сагласни су да је током Срећковићевог мандата направљен организациони помак што најалост нису испратили резултати. Анимиран је и већи број младеновачких привредника који су помогли да клуб буде финансијски стабилнији. Познаваоци фудбалских деша-

вања остали су ускраћени за одговор како је утрошено близу 112 хиљада евра од трансфера Алексе Терзића из Црвене звезде у Фјорентину што ни Срећковић са сарадницима није успео у потпуности да „ископа“. Клуб је био под бројним судским споровима, како за неизмирену електричну енергију тако и према играчима из прошлости чијег се резултатског доприноса не сећају ни клупски заљубљеници са најдужим стажом.

Тренер Синиша Јанковић покушавао је да усклад младост и искуство. Плаћена је и цена те фудбалске филозофије јер тројица младих чувара мреже – Пешић, Бркић и Ристовић нису се сналазили у појединим тренуцима што се директно рефлектовало на исход тако да је тек од 8. кола међу стативе стао Никола Стоисављевић који иза себе има и интернационално искуство што је поприлично донело сигурност, стабилизовало дефанзиву и помогло освајању бодова на неким утакмицама са противницима из горњег дела табеле.

Ако се анализирају јесењи резултати, онда је уочљиво да је ОФК Младеновац изгубио девет бодова на Селтерсу (Бск Борча 2:3, Болеч 0:2 и БСК 1926 0:1). Младеновачани су остварили исто толико победа на гостујућем терену (Шушњар 3:1, Умка 2:1 и Равна Гора Барајево 2:0). Занимљиво је да су савладали јесењег првака Будућност(1:0) и били бољи у дуелима са трећепласираном равном Гором Барајевом као и четвртопласираном Умком. Фудбалска јесен ће бити упамћена и по недопустивом понашању појединаца и слабом организацијом сусрета сусрета 6. кола са Барајевом након које је уследила мера дисциплинских органа ФСБ, забрана две утакмице без присуства публике и новчана казна у износу од 25 хиљада динара.

Кад је реч о посећености, могло би се констатовати да је она на историјском минимуму. Покушано је и са организовањем домаћинства у раном недељном термину што није уродило плодом, већ је умањило присуство публике тако да је крајем јесењег дела првенства донета одлука да се противници угосте суботом у поподневним сатима као што је било уобичајено и претходних година. Слаба посећеност је постала бољка већине клубова широм Србије.

У Младеновцу кошаркашке, одбојкашке и рукометне утакмице прати све укупно педесетак гледалаца тако да је то већ у домену социолошких истраживања, али је чињеница да су нове технологије извршиле промену на сфери интересовања и да су се многи дојучерашњи спортски заљубљеници одвојили од стварног света поклањајући време оновременским новотаријама информишући се о резултатима без заинтересованости да се присуствује спортском догађају.

Може ли ОФК Младеновац у предстојећој јубиларној години да направи чудо и можда надокнади заостатак за водећим двојцем Будућности (33 бода) и Комграпом (31 бод) и пласира се у виши ранг тренутно је за многе у домену научне фантастике, међутим право на наду најстаријем младеновачком лигашу нико не може одузети.

Драјан Николић Гула

Младеновачки клубови против промене пропозиција такмичења у Првој београдској лиги

Одлука Извршног одбора Фудбалског савеза Београда усвојна на седници одржаној у јуну месецу која се односи на промене пропозиције такмичења Прве београдске лиге за наредну такмичарску сезону била је повод петиције коју су потписаи представници ОФС Младеновца и упутили на разматрање челницима београдске куће фудбала.

Тим поводом, Милош Марковић, генерални секретар састао се како са представницима младеновачког и Фудбалског савеза Гроцке, Сопота и Барајева који такође желе да се одржи досадашњи систем и лига избегне допуњавање што би аутоматски довело да на крају актуелне такмичарске сезоне напусти чак шест клубова.

Подсетимо, тренутно се у Првој београдској лиги у којој наступа једанаест клубова такмиче четири младеновачка (Велика Крсна, Шумадија 1962, Рабровац и Омладинац), а очи самог старта првенства одустали су Космај из Раље и Лештне. Клубови потписници петиције траже да се због општег интереса клубова са територија ових општина сачува систем такмичења уз измену да нови члан постане првопласирана екипа Међуопштинске лиге група „Ц“. Како је речено на састанку представника ових савеза и ФСБ њихов предлог биће узет у разматрање.

Драјан Николић

Одбојка - Прва лига Србије Младеновац - Косовска Митровица 0:3

Одбојкаши Младеновца доживели су и шести првенствени пораз у оквиру Прве лиге Србије. Младеновчани су у 9. колу поражени на паркету хале Спортског Центра „Љубомир Ивановић Геца“ од Косовске Митровице резултатом 3:0. Гости су до четвртог првенственог тријумфа дошли након супериорније игре током целог меча тако да је исход по сетовима гласио 18:25, 23:25 и 15:25.

Очигледно да у редовима клуба из града под Космајем не иде по жељеном плану јер само три победе након девет кола тренутно воде ка зони испадања такода следи неизвесна борба у наставку првенства уз напомену да већ у наредном колу гостују лесковачкој Дубочици која се тренутно налази на лидерској позицији.

Резултати деветог кола: Нови Сад - Дунав Волеј 3:1, Спартак - Нови Пазар 1:3, Клек Србијашуме - Дубочица 1:3, Топличанин - Смедерево Царина 1:3 и ВГСК - Железничар 3:2.

Десето коло: Дунав Волеј - Железничар, Смедерево Царина - ВГСК, Косовска Митровица - Топличанин, Нови Пазар - Клек Србијашуме и Нови Сад - Спартак.

Савешти за власнике мачака

Крзно мачке (1)

Тело мачке, изузев бездлаке мексичке мачке, покрива крзно. Оно је у неких раскошније, у неких богато колоритом, али увек мекано, па на људској руци ствара веома угодан осећај при мажењу. Сам визуелни утисак одаје мекоћу, па човек, често, не може да одоли жељи да ову животињу макар додирне и помази.

Код неких раса боја крзна мења се током живота; мачићи сијамских раса рађају се бели, а током раста добијају стандардну боју са карактеристичним маскама на лицу и истом бојом длаке на ушима, ногама и репу. Мало ко зна да боја крзна добрим делом зависи и од температуре поднебља. Тако, сијамске мачке које живе у хладнијим подручјима, ван куће, имају тамнију боју крзна. Исто тако, светло крзно ће потамнети на површини коже која је бријана ради припреме оперативног поља, као и на месту које је било захваћено апсцесом.

Боја крзна не говори само о раси. Она, често, са удаљености саопштава пол животиње. Занимљи-

во је да су све жуте, рије и црне мачке (осим персијских расних мачака) углавном мужјаци, а да су тробојне (црно-жута-беле) женског пола. Крзно мачке нема значаја само у естетици, расном или полном обележју. Оно је значајан физиолошки механизам у животу једне мачке. Милијарде беспрекорно распоређених длака налажу једна на другу, дајући мачијем крзну нестварну лепоту. У нормалним условима оне су припијене уз тело, чинећи крзно полеглим и сјајним. Међутим, на хладноћи длаке се понашају као живи делови организма. Оне се усправљају, стварајући утисак да су се проредиле; као да између сваких двеју има места за још једну. Тај простор испуњава се ваздухом који, тако, импрегнира наокошћено крзно и заједно с њим чини један дебљи изолациони

слој који штити тело од велике хладноће. Шта се то управо догађа? У таквим условима промет материја и енергије у организму се мења. Измењени метаболички процеси утичу на центар за стварање и одржавање сталне телесне температуре (терморегулациони центар) који се налази у мозгу животиње. Под његовим импулсима одигравају се промене у мишићима и влакнима скелетне мускулатуре, као и влакнима мишића коже и зидова судова коже и поткожја. Наизменичним скупљањем и опуштањем мишићних влакана скелетне мускулатуре тело се загрева дрхтањем. Скраћивањем мишићних влакана кожане мускулатуре затеже се слој коже у коме се налази корен длаке, па се она наокошћује. То омогућује импрегнирање крзна ваздухом који је одличан топлотни изолатор. Уз то, мишићна влакна у зидовима кожных и поткожных крвних судова се скраћују, доводећи тиме до сужавања кожных и поткожных капилара, па се тако смањује довод крви на површину тела а тиме и беспотребан губитак топлоте.

(Насјавиће се)

Др Рагиша Ружић, дигл. веј, www.natura.rs

Кошарка - 1. МРЛ Центар 1

Победа „на мишиће“ против Житко Баскета

Кошаркаши Младеновца, слободо се може рећи, „ишчупали“ су победу над последње пласираном екипом. По четвртинама: 15:21, 18:19, 28:21, 22:18. Прво полувреме гости су добили са 40:33, а повремено су имали десет кошјева предности. Заиграли су Младеновчани добро у трећој четвртини, резултатски се изједначили са Београђанима, а у четвртој четвртини уз мало среће и боље игре, успели су да се домогну врло важних бодова.

И на овој утакмици гледаоце у Спортском центру могли смо да избројимо на прсте. Звучи лоше, али је истинито. Исти проблем имају одбојкаши и рукометаши. О том проблему, други пут.

У десетом колу КК Младеновац игра у суботу, 16. децембра од 19 сати у Лазаревцу против екипе Парагон.

1. Земун Борац	8	8	0	674 : 550	124	16
2. Парагон	9	7	2	780 : 689	91	16
3. ИБЦ	8	6	2	697 : 565	132	14
4. Младеновац	9	4	5	661 : 707	-46	13
5. Жарково	8	3	5	604 : 647	-43	11
6. Торлак	8	3	5	585 : 652	-67	11
7. Мондо Баскет	8	2	6	562 : 650	-88	10
8. Житко Маскет	8	0	8	590 : 693	-103	8

Рвање

Још 11 медаља за рваче „Геце“

Пролог викенда рвачи „Геце“ су наступили на два такмичења и освојили 11 медаља. Полетарци (пионири у7, у9 и у 11 год су наступили на такмичењу у организацији рвачког савеза Београда и освојили шест медаља. Треба напоменути да је ово први турнир оваквог типа где су деца имали заједнички тренинг, а затим и такмичење. Полетарце је на такмичење водио Александар Питулић. Такмичари „Геце“ су наступили и на међународном рвачком турниру трофеј „Победник“ у слободном стилу у организацији рвачког клуба „Победник“ и освојили пет медаља и то једну златну, две сребрне и две бронзане. Златну медаљу освојио Војин Ањелковић у 17 у категорији до 80кг. Сребрне су биле девојке Мина Николић до 62кг у17 и Ела Марковић у15 до 54кг. Трећа места освојили су Новак Милојевић до 68кг и Кристина Трифуновић у50кг у15.

Екипу су водили тренери Слободан Сретеновић и Игор Марковић, док је на турниру правду делио нас судија Лазар Јовановић.

Центар за заштиту људских и мањинских права и вредности ОКО Младеновац

Јесење активности: 10. децембар

Погришка је важна!

Уручили смо воће и поврће суграђанима из самачких домаћинстава, као донацију коју пре-

узимамо из Махи продавница. Ова подршка део је наше сарадње са *Банка хране Војводине - Food bank Војводине* са којом заједно

учествујемо на платформи *tanjir-potanjir.rs* у циљу пружања помоћи особама из осетљивих група са територије општине Младеновац.

Када ми је дијагностикован рак, наша мачка је стално спавала на мени. Онда се разболела, имала је рак. Сада је она мртва, а ја сам добро.

Плачем и захваљујем јој на свему, јер имам мужа и двоје деце.

Летос сам шетала улицом поред неког дворишта. Отац и ћерка седе. Мушкарац има тридесетак година, ћерка око четири - пет. Та-та седи и луди. Чујем, виче ми да му помогнем. Деца су светиња, одлучила сам помоћи. Приђем, а он ме замоли да исплетем две плетенице за његову кћер. Пле-

тем. Била је презадовољна и пољубила ме у образ. Изгледа да се тата дуго мучио зато што је мајка на службеном путу.

Никада нисам сматрао голубове паметним птицама. Али, неки дан је у суседном улазу умрла бака која је хранила бескућнике. Све околне мачке и пси су трчали на њен глас. И голубови су летели. Када је ковчег са телом изнесен из улаза, налетео је огроман број голубова. А онда, када је бака одведена, птице су кружиле по дворишту око сат времена.

Нисам видио толико голубова одједном, чак ни када их је моја бака хранила.

Стојим на каси са робом, а апарат за картицу не ради. Немам готовине. Продавац је већ почео да се љути, а девојка у реду иза мене пружа новац и каже: "Плати, касније ћемо се се прерачунати." Када сам јој пришао и понудио да јој уплатим новац, побегла је са речима: „Учини нешто добро некоме другом. Касним на посао."

Помажући не постојајемо свеци. Постојајемо нормални.

Аквамарин је фини камен чија прозирност и светлоплава боја са нијансом зелене подсећа на морску воду. Легенда каже да је некада давно једна љупка сирена допловила из морских дубина и као поклон људима на плажи оставила пун ковчежић аквамарина. Да је ова романтична легенда ипак имала утицаја, говори и име овог плавог драгог камена које на латинском значи "морска вода" (aqua - voda i mare - more). Од светлоплавих тонова до дубоког плаветнила мора - аквамарин показује све те нијансе. Због своје лепоте, аквамарин је давно привукао људску пажњу. У читавом средњем веку приписивана су му чудесна и лековита својства, а нарочито је био поштован као заштитник брака, па је зато у неким земљама и данас задржан обичај да венчани прстен има уграђен овај камен

Шта не знаш о цимету

Цимет сагорева шећер

Једна од најстаријих биљака позната по својим здравственим предностима је цимет.

Најновије предности које су истраживања открила су да конзумација цимета помаже у контроли нивоа шећера (глукозе) у крви, што значи да је врло корисно за дијабетичаре.

Цимет садржи неколико биљних једињења, а утврђено је да једно од ових једињења повећава сагоревање глукозе у ћелијама и до двадесет и више пута.

Ово је једињење такође високо антиоксиданс

Цимет је природни антибиотик Цимет садржи и друге биљне хемикалије, укључујући две врсте, једна се зове еугенол, а друга се зове гераниол, а за обе је утврђено да имају антибактеријски и антифунгални учинак.

Стога је конзумација цимета корисна у случајевима инфекције и болести, као и у случајевима пролиферације гљивица у тијелу или кожи.

Цимет ублажава бол и бори се против контракције мишића

Следећи пут када будете патили од болова у зглобовима, укочености прстију или болова у врату због мишићног спазма, једите цимет.

Цимет садржи протуупална једињења и користан је за ублажавање болова у зглобовима и мишићима

припремила Марија Т.С.

МАЛИ ОГЛАСИ

ИЗДАВАЊЕ СТАНОВИ - КУЋЕ

ИЗНАЈМЉУЈЕМ кућу са гаражом, киоском, смештајем, на 3 ара ограђеног дворишта у „Тозином воћу“ за 500 евра. Евентуално младом, запосленом брачном пару договор само за кућу. **063/310-205**

ИЗНАЈМЉУЈЕМ смештаје у „Тозином воћу“. **063/310-205**

ИЗНАЈМЉУЈЕМ смештаје различитог комфора на више локација у Младеновцу. **063/310-205**

ИЗДАЈЕМ собе преко пута бање Селтерс, улица Краља Петра Првог. **063/310-205**

СТАНОВИ КУПОВИНА-ПРОДАЈА

ПРОДАЈЕМ двособан стан 47м², ужи центар Младеновца, улица Његошева, трећи спрат, новија градња, гас, паркинг. **065/8222-605**

ПРОДАЈЕМ стан у „Пјациети“, 53м². **065/669-8177**

ПРОДАЈЕМ гарсоњеру 25м² у ул. Краљице Марије, има подрум. Може и замена по договору. **011/8237-750**

ПРОДАЈЕМ стан од 51м², ул. Вука Караџића 48/2, приземље. **064/208-10-94**

ПРОДАЈЕМ стан 50м²+тераса+подрум, ул. Краља Петра I 299, 4. спрат. 41.000 евра, фиксно. **065/66-981-77**

КУЋЕ ПРОДАЈА - КУПОВИНА

ПРОДАЈЕМ кућу 56м² са 10 ари плаца. **064/911-52-35**

ПРОДАЈЕМ кућу-викендицу 60м² са недовршеним поткровљем и терасом 10х4м, на плацу 27 ари са два помоћна објекта, амбар и млекар, са шљивиком 10 ари у пуном роду, са доста смокви, вињага и остало воће. Налази се код доње школе у Ковачевцу. **011/8231-537, 062/299-703**

ПРОДАЈЕМ две куће у Ковачевцу у једном дворишту, укупно преко 300м² са 15 ари плаца, асфалт до куће. Цена 80.000 евра, фиксно. **063/154-65-12**

ПРОДАЈЕМ кућу у Међулужју, 90м² са 19 ари плаца. **066/900-23-23**

ПЛАЦЕВИ

ПРОДАЈЕМ или мењам за некретнину 4 хектара обрадивог земљишта у Село Младеновцу. **063/282-085**

ПРОДАЈЕМ плацево од 5 ари. На плацу гас, вода, канализација, струја. Дозвољена градња. Ул. 11. новембра у Младеновцу. **063/256-169, 064/142-94-98**

ПРОДАЈЕМ парцелу број 3216, 0,41 ха грађевинско земљиште, дозвољена градња испод земље 6 а изнад 4 спрата. Трофазна струја, канализација, градска вода. Цена 2500 евра по ару. Налази се у Младеновцу, ул Бранислава Петронијевића, 1 км од „Роде“. **060/53-00-517**

ПРОДАЈЕМ њиву од 60 ари у Међулужју. **066/900-23-23**

ПРОДАЈЕМ имање у Кораћици, Јовиски крај, испод Космаја, око 2 ха са кућом и окућницом, помоћном зградом, асфалт, струја, вода, телефон. Кп.бр. 686 ; 687; 529 и 530 к.о.Кораћица. **065/8222-605**

ПРОДАЈЕМ у Неменикућама плац од 23 ара. Плац је из два посбна дела. Грађевинско земљиште кп. бр. 2408/5. Викенд зона, мирно, пут до плаца, струја, вода, гас... **065/8222-605**

ИЗДАЈЕМ на дужи рок пашњак у Шепшину и стају за овце. Пашњак је ограђен, величине око једног хектара са преградама за економично коришћење. Погодан а овце и козе. Налази се на почетку села и удаљен је од асфалта око стотину метара. Идуће године, може бити проширен са још две парцеле које су сада под усевиња. Плаћање и у натури или уделом у послу, односно заједничким стадом, могућ сваки договор прихватљив за обе стране. **064/153-33-85**

ПРОДАЈЕМ 5 ха у Кораћици-Петкајски крај, 5 км од врха Космаја, засад лешника стар 3,5 година, ограђен, артечки бунар, урађен кап-кап систем са природним падом. **065/8222-605**

ПРОДАЈЕМ њиву од 1,67 ха у Шепшину, потес Доња Маковица, под багретом, по цени од 80 евра по ару. Њива се састоји из две спојене парцеле, К.пбр. 2202 и 2203/1. Може и само продаја багрема за отегв. Улажите паметно. Ако купите њиву и посечете багрет за отегв земља ће вам остати бесплатно. Само озбиљне понуде. **064/153-33-85**

ПРОДАЈЕМ плац од 30 ари на Космају, Оглавци. Асфалт поред плаца, струја. **065/8222-605**

ПОСАО

ПОТРЕБАН сарадник на раду око смештаја. **063/310-205**

ЧИСТИМ станове и куће у Младеновцу и Београду. **064/910-36-00**

ПОТРЕБНА спремачица. **063/310-205**

ОЗБИЉНА ЖЕНА чувала би старију женску особу или децу у Младеновцу и околини. **061/182-35-66**

РАЗНО

ПРОДАЈЕМ осовину за циркулар са два кућишта и ременицом. **065/673-24-75 (Раде)**

ПРОДАЈЕМ зидану гаражу у центру града, Краља Петра I 189, улаз са улице, наспрам послатичарнице „Вардарац“ **061/651-63-24 (Драган)**

ПРОДАЈЕМ нов, трпезаријски сто, овални, 160 х 40х90 цм са 6 столица, повољно, некоришћен. Комплетну сателитску антену; Нов Тефалов експрес лонац 9 лит. Повољно, по договору. **066/944-24-02, 064/265-02-49 (После 12ч.)**

ПРОДАЈЕМ полован намештај, добро очуван. **063/824-89-41**

ПРОДАЈЕМ АЕГ ТА пећ 6кW. Може и на рате. **065/8201-404**

ПРОДАЈЕМ више шиваћих машина са монофазним моторима, за индустријску производњу. **063/242-614**

ПРОДАЈЕМ шпорет „Смедеревац 9“, није коришћен. **011/8231-537, 064/367-60-07**

ПРОДАЈЕМ шпорет Алфа Врање, добро очуван. Цена 35.000 динара, може на чекове. **065/8201-404**

ПРОДАЈЕМ половну столарију са алуминијумским ролетнама за двоспратну кућу. **065/673-24-75**

ПРОДАЈЕМ цистерну за воду од полиестера запремине 4000 литара, пластичне буриће од 200 литара, сиве 50 комада. **064/15-333-85**

ПРОДАЈЕМ балирано ливадско сено и домаћу ракију од шљиве, комову и од кајсије. **064/263-03-48**

ПРОДАЈЕМ гусане тегове, бенч клупу, сталке и шипку за фитнес. **065/673-24-75**

ПРОДАЈЕМ кухињске елементе: судопера са уграђеним бојлером од 5л, радни део са фиокама 140цм, три висећа дела 2 метра, боја храс-товине. **064/614-12-98**

ПРОДАЈЕМ фрезу са копачицама и приколицом. **060/088-17-53**

КУПОН бр. 495

важи за ЈЕДАН мали оглас
Цена огласа без купона 50 дин.

DUŠAN MARINOVIĆ

Dresura pasa

Pitanja & Odgovori

eKnjiga

Drugo
dopunjeno izdanje!

Kako da u stvarnom
životu ne upropastite
svog psa?

Početni
i srednji nivo!

652 strane

Socijalizacija, ponašanje, psihologija,
kućno vaspitanje i obuka pasa svih rasa. Korak po korak.

www.natura.rs